

Scholia In Primarias Preces Imperatoris

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

III. Secundus Precista qui habet litteras expeditas, an præferatur primo
litteras non habenti?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62387](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62387)

Nominatio Cæsaris habet vim præsentationis vigore cuius Prælatus tenetur instituere præsentatum, *cap. decernimus 16 quest 7.* dicitur enim nominatio quædam gratia seu beneficium quod decet esse mansurum, *reg. Decet. de Reg. Jur. in 6.* Ideoque videtur quod Cæsar postquam aliquem Clericum nominavit Collatori, quod non possit resilire à sua nominatione, *ex dictis & notatis per Gl. in pr. gm. sanctio. tit. de collatio. verbo nominare.* Pro contrariâ tamen sententia non desunt argumenta, & in primis videmus quod legatus, qui reteravit sibi beneficium pro certa persona, potest revocare & alteri providere, *ut notat Hostien. in c. dilectus. de iure patron. 10. And. in c. presenti. in verbo pendente. de officio leg. in 6. Jo. And. in addit. ad Specular. tit. de legato. §. nunc tractemus vers. item legatus.* Secundò, quia quotiescumque quis habet gratiam vel nominationem super beneficio sibi conferendo, per illam non quæritur nominatio, sed solum habet jus implorandi officium executoris, ut sibi provideat vel faciat sibi provideri, *glo. in cap. veniens. de Renunciat. Innoc. in cap. litteris & in cap. Confirmatus de Rescript. Abb. in cap. Capitulum & seq. de Rescript.* Nec videtur ob stare, quod dictum est, nominationem habere vim præsentationis, quia id hæcenus verum est in beneficio vacante, & sic de re non integra; secus in beneficio vacaturo, quia omnes istæ expectativæ sunt odiosæ. Nec etiam obstat quòd in Papa dictum est, quia ibi res desierat esse integra, & alteri jus quæsitum erat: quæ de re dicam adhuc infra vers. XIII. quæritur.

Secundo nominatus qui habet litteras expeditas, an præferatur litteris non habentibus

TERTIO quæritur si Cæsar hodie unum nominet, & cras secundum, qui curet solenni ritu litteras Cæsareas expediri, an hic secundus primò præferatur? Minimè, quia scriptura non est de essentia gratiæ, *Archid. & Jo. And. in præm. Sexti decret. alium. Abb. in cap. Nosti de electio.* Confirmatur, quia imperialis sanctio non indiget scripto, *L. sancimus §. exceptis C. de donatio.* Præterea quæcumque in præsentia principis disponuntur, sive illa scripta sint, sive non, servanda sunt, *cap. Institutionis 25. q. 2. §. perficiuntur Instit. de Donatio.* Insuper valet collatio facta de Ecclesia etiâ ratione proprietatis sine scriptura, si prius verbo concessit princeps & postea confirmat per litteras ex intervallo, unde videtur approbare & confirmare litteris, quod prius declaravit verbo, & sic quod princeps donavit in continenti, etiam si nullæ littere secuta sint, vel sigillum appositum, valet collatio, *Abb. in c. cum convenissent. in 2. nota de Rescript. fol. De nique facit textus in Clem. Dudum §. nos idem ubi text. æquiparat privilegium, & gratiam concessam verbo vel scripto, ergo idem videtur dicendum in præsentia casu.* Postremò, si Princeps qui fecit gratiam verbo, mortuus, executio pertinebit ad illius successorem, *cap. in litteris de Rescriptis.* Hinc extat Regula Cancell. Rom. 9. de litteris in forma Rationi congruit expediendis, quæ ius concessum supplicanti per signaturam Papæ non expirat ejus morte, etiam si bullæ non fuerint expeditæ, quæ de re latinus scripsi in commentarijs ad Regulas Cancell. quæ modò excuduntur in typographia Kinckij. In opposi-

oppositum tamen militant ista: primò, quia non habet litteras expeditas, nihil habere videtur, si solum oraculum vivæ vocis habeat: nam in concessione dignitatis vel officij, quam facit Princeps, debet esse sacrum Principis autographum *L. sacri affatus C. divers. Rescript. L. probatorias, Cod. de divers. off.* Secundo, facit illud Baldi in *L. nec exemplo in fi. C. de probatio.* Quod Rex vel Princeps habet sigillum authenticum cum scriptura solenni, quando aliquid confert, vel donat, ut ostendatur potentia regis, aliàs non esset nisi scriptura privata, vel propositum in mente retentum, quod nihil operatur. Pro solutione dicendum est, modò jam dicta vera esse quoad substantiam seu validitatem gratiæ, sed quoad illius probationem scriptura necessaria est, per not. Mohed. *decis. 9. nu. 1. ut lite pendente. Rebuff. in concordata, tit. de mandatis Apost. §. 1. verbo litteras, & in praxi in 2. part. signat. nu. 15 in pr.* Quod adeò verum est ut ne quidem proficiat inscriptio in Rotulo CÆSAREO, quia ex eo non acquiritur jus in re nec ad rem, cum sit tantum nuda annotatio ad Principis memoriam, ideoque sic inscripti, & nominati, expectantes dicuntur non provisi, *cap. ult. de concess. præbend.* Quam conclusionem etiam veram esse in Regalists scribit ARNULPHUS Ruzeus in suo tract. *Regaliorum*, ut si v. g. Rex hodie conferat beneficium vacans in Regalia, nec tamen expeditur provisio sub sigillo regio, & nihilominus, crastina die alteri conferat, qui habeat subscriptionem Notarij, sigillumque appensum in diplomate, valebit prima gratia, quantumcumque non fuerit in scriptis redacta: nec sigillum regis appositum, atque ita fuisse Judicatum per Arrestum die 3. Decemb. anno 1390. refert idem Ruzeus.

QUARTO quaeritur, quid si duo de eadem temporis data concurrant, uter potior? Conclusio I. Si in una sit dies & hora, in alia solum dies, præferetur is qui habet horam: quia in temporis incertitudine is præferendus est, qui probat tempus præcisum & determinatum, *DD. l. de rebus C. de donat. ante nupt. Fel. cap. pastoralis, col. 3. vers. ratione unius horæ, de Rescript.* SECUNDA Conclusio. In concurrentibus vigore collationis eodem tempore duobus factæ is præferitur, qui est in possessione, *cap. ex litteris de probat. Bart. l. 1 § non autem ff. de bon. possess. sec. t. ab idque nisi ex ordine scripturæ, qui in Cæsaris Cancellaria observatur, constat uter prius in album Præcistarum sit relatus, qui enim prior est in scriptura, censetur esse prior in tempore, L. quoties C. de usufructu. L. Servus ex his communis ff. de stipulat. servorum.* Si autem ex ordine scripturæ prioritas discerni non possit, consulendus erit Cæsar, qui utramque gratiam fecit. Tertia Conclusio: Si unus sit nominatus à Cæsare, alter ab eo cui Cæsar hac in re partes suas commisit, nec constat de temporis prioritate,

Uter Præcistarum potior si duo concurrant de eadem temporis data.